

اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل

حجت الاسلام والمسلمین محمدرضا مالک*

مقدمه

روحانیت معظم شیعه، از آغاز قرن پانزدهم هجری به برکت انقلاب اسلامی در جایگاه مسئولیت‌زا و خطیری قرار گرفته است؛ بخواهد یا نخواهد، مردم مسلمان ایران، بلکه جهان، از انتظار مسئولیت‌پذیری و پاسخ‌گویی به پرسش‌ها و نیازهای فردی و اجتماعی خود را دارند. عرصه اقتصادی نیز یکی از عرصه‌هایی است که حضور روحانیت را می‌طلبد. وضعیت به گونه‌ای است که خالی کردن میدان و گوشه‌گیری و بی‌اعتنایی به مشکلات اسلام و انقلاب، به روشنی خلاف شرع و عقل است. پس باید در روند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌های بزرگ اقتصادی در کشور، بیش از گذشته حضور داشته باشیم.

تحریم اقتصادی، آخرین توطئه آمریکا

«تحریم اقتصادی»، اقدام برنامه‌ریزی شده یک یا چند دولت از طریق محدود کردن مناسبات اقتصادی برای اعمال فشار بر کشور هدف با مقاصد مختلف سیاسی، تعریف می‌شود. این ابزار

* عضو مرکز راهبری مطالعات اسلامی اقتصاد مقاومتی مدیریت حوزه‌های علمیه.

اغلب جای‌گزین جنگ و اعمال قوه قهریه تلقی می‌شود. مقصود از مناسبات اقتصادی نیز همه انواع روابط اقتصادی، اعم از تجاری و مالی است. در واقع تحریم اقتصادی، یک ابزار سیاست خارجی است که این امکان را فراهم می‌کند که کشور یا کشورهایی، مقاصد سیاسی خود را در برابر کشور هدف، به هنگام بروز اختلاف اعمال کنند.^۱

آمریکا سردمدار استفاده از تحریم‌های اقتصادی در تعقیب اهداف سیاست خارجی خود در سراسر جهان به شمار می‌رود. این کشور بارها از تحریم اقتصادی علیه برخی کشورها استفاده کرده و برای اعمال بیش‌تر این سیاست، تنها از سال ۱۹۹۳ تا سال ۱۹۹۶ تعداد ۶۱ قانون و دستور اجرایی برای تحریم ۳۵ کشور جهان تصویب، و با توسل به ماده ۴۲ قانون فدرال درباره تحریم دیگر کشورها، تا کنون بارها مبادرت به تحریم کرده است.^۲

آمریکا و تحریم اقتصادی ایران

در یک نگاه کلی، تحریم‌ها علیه ایران، پس از پیروزی انقلاب اسلامی آغاز شده و تا کنون ادامه داشته است. در اعمال تحریم علیه ایران، تفاوت چندانی نداشته که در داخل ایران، اصول‌گرایان بر سر کار باشند یا اصلاح‌طلبان. آمریکا هرگاه فرصت یا بهانه‌ای یافته، تحریم‌های ایران را تشدید کرده است؛ مانند: تسخیر لانه جاسوسی، شروع جنگ تحمیلی، ادعای تولید سلاح‌های کشتار جمعی در ایران و ...

در طول زمان، کشورهای غربی و پس از تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران، بیش‌تر کشورهای مهم دنیا که با ایران مراودات تجاری داشته‌اند، به تحریم‌ها پیوسته‌اند. تحریم‌ها در محورهای گوناگون صورت گرفته است؛ مانند: نظامی، تجاری، علمی، پولی و بانکی، بیمه، نفتی و گازی، هسته‌ای، حمل و نقل، مسدود کردن دارایی‌ها و غیره.

تشدید تحریم اقتصادی ایران

«تحریم آمریکا از اول انقلاب شروع شد؛ روز به روز هم بیشتر شده است؛ تا امروز که به نقطه بالایی رسیده. دشمنی‌های دیگر [هم] کردند: این‌ها هواپیمای جمهوری اسلامی را سرنگون

۱. عادل پیغامی و همکاران، جستارهایی در اقتصاد مقاومتی: تحریم‌های اقتصادی ایران؛ مبانی، ابعاد و راهکارها، ص ۳۷.

۲. احمد شعبانی و سید رضا نخلی، مبانی، الزامات و نقشه راه اقتصاد مقاومتی، ص ۳۸-۳۹.

کردند؛ ۲۹۰ انسان مسافر را کشتند. این‌ها اوایل انقلاب هنوز مردم از هیجان انقلاب بیرون نیامده، کودتای پایگاه شهید نوژه را به راه انداختند؛ علیه انقلاب کودتا کردند. این‌ها از ضدانقلاب‌ها در هر نقطه‌ای از کشور که بودند حمایت کردند. این کارها را کردند. مسئله، مسئله هسته‌ای نیست؛ باید همه به این توجه داشته باشند. این نیست که ما خیال کنیم دشمنی آمریکا با جمهوری اسلامی ایران به خاطر مسئله هسته‌ای است؛ نه، مسئله، مسئله دیگری است؛ [مسئله این است که] ملت ایران به خواسته‌های آمریکا نه گفت؛ ملت ایران گفت آمریکا علیه ما هیچ غلطی نمی‌تواند بکند. این‌ها با موجودیت جمهوری اسلامی مخالف‌اند، با نفوذ و اقتدار جمهوری اسلامی مخالف‌اند. همین اواخر یکی از سیاست‌مداران و از عناصر فکری آمریکا گفت - و گفته او پخش شد، این مسئله پنهانی هم نیست - که ایران چه اتمی باشد، چه اتمی نباشد، خطرناک است. این شخص صریحاً گفت نفوذ و اقتدار ایران - به قول خودشان هژمونی ایران - در منطقه خطرناک است»^۱.

آینده‌نگری رهبر معظم انقلاب

امروز درستی سخن معظم‌له به خوبی آشکار شده است و پس از دوازده سال مذاکره بر سر حقوق هسته‌ای و در نهایت، دست یافتن به توافق به قیمت کوتاه آمدن در مقابل آمریکا، آمریکا حاضر نیست حتی همان قسمت اندکی از تحریم‌ها را که بر سر آن توافق کرده است، لغو کند. تحریم اقتصادی، آخرین سلاحی است که آمریکا بر ضد ملت ما به کار گرفته است. به راستی در مقابل این تحریم‌های متنوع ظالمانه و به قول دشمن «فلج‌کننده» چه باید کرد؟ آیا باید تسلیم خواسته‌های دشمن شد و آیا با تسلیم شدن مشکل حل می‌شود؟ یا باید همان‌گونه که اسلام به ما آموخته است و عقل نیز حکم می‌کند، به دفاع از عزت اسلامی و کیان مسلمانان پرداخت و به خدا توکل کرد و جهاد اقتصادی کرد.

پیشنهاد رهبر انقلاب: الگوی «اقتصاد مقاومتی»

رهبر فرزانه انقلاب با هوشمندی و آینده‌نگری، دست دشمنان را از پیش خوانده بود و برای

۱. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار دانش‌آموزان و دانشجویان به مناسبت روز ملی مبارزه با استکبار جهانی، ۱۳۹۲/۸/۱۲.

خنثی‌سازی اقدامات مخرب آنان در جهت وارد کردن ضربه کاری به اقتدار و عزت ایران اسلامی از راه تحریم‌ها و توطئه‌های اقتصادی، مبادرت به طرح الگوی «اقتصاد مقاومتی» کرد. معظم^۱له در سخنانی که نشان می‌دهد ایشان از سال‌ها قبل، حرکات دشمنان را به دقت رصد می‌کرده و به دنبال دفاع از کیان اسلامی بوده‌اند، فرمود:

«ما چند سال پیش "اقتصاد مقاومتی" را مطرح کردیم. همه کسانی که ناظر مسائل گوناگون بودند، می‌توانستند حدس بزنند که هدف دشمن، فشار اقتصادی بر کشور است. معلوم بود و طراحی‌ها نشان می‌داد که این‌ها می‌خواهند بر روی اقتصاد کشور متمرکز شوند. اقتصاد کشور ما برای آن‌ها نقطه مهمی است. هدف دشمن این بود که بر روی اقتصاد متمرکز شود، به رشد ملی لطمه بزند، به اشتغال لطمه بزند، طبعاً رفاه ملی دچار اختلال و خطر شود، مردم دچار مشکل شوند، دل‌زده بشوند، از نظام اسلامی جدا شوند؛ هدف فشار اقتصادی دشمن این است»^۱.

سیر شکل‌گیری اندیشه اقتصاد مقاومتی

از سال ۱۳۸۶، رهبر معظم انقلاب، آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی) درباره جنگ اقتصادی با دشمن هشدار دادند و به توطئه‌های دشمن برای ایجاد مشکلات اقتصادی و فشار آوردن به ملت ایران از این طریق اشاره کردند و از آن پس، برای اصلاح وضع اقتصادی کشور و آماده کردن مردم جهت مقابله با دشمنان در صحنه اقتصادی، طی چندین سال، هر سال نورا به گونه‌ای نام‌گذاری کردند که با مسائل اقتصادی ارتباط داشت:

سال ۱۳۸۷ را به نام سال نوآوری و شکوفایی؛

سال ۱۳۸۸ را به نام سال اصلاح الگوی مصرف؛

سال ۱۳۸۹ را به نام سال همت مضاعف، کار مضاعف،

سال ۱۳۹۰ را به نام سال جهاد اقتصادی؛

سال ۱۳۹۱ را به نام سال تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی؛

و سال ۱۳۹۲ را به نام سال حماسه سیاسی، حماسه اقتصادی نام‌گذاری کردند.

رهبر فرزانه انقلاب به هدف‌دار بودن این نام‌گذاری‌ها تصریح فرموده است: «من سال ۸۶ در سخنرانی اول سال، گفتم که این‌ها دارند مسئله اقتصاد را پیگیری می‌کنند؛ بعد هم آدم می‌تواند

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام، ۱۳۹۱/۵/۳. ر.ک: پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری.

فرض کند که این شعارهای سال حلقه‌هایی بود برای ایجاد یک منظومه کامل در زمینه مسائل اقتصاد؛ یعنی اصلاح الگوی مصرف، جلوگیری از اسراف، همت مضاعف و کار مضاعف، مسئله جهاد اقتصادی، و امسال تولید ملی... ما باید دنبال این راه باشیم»^۱.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، در سال ۱۳۸۹ برای نخستین بار از اندیشه «اقتصاد مقاومتی» نام بردند و با اشاره به تحریم‌ها و فشار اقتصادی نظام سلطه، گفتند: برای مقابله با این فشارها باید «اقتصاد مقاومتی واقعی» به وجود آوریم که معنای واقعی کارآفرینی نیز همین است.^۲

ایشان هدف نهایی سلطه‌گران را از تحریم ایران، بازگشت سلطه اهریمنی قبل از انقلاب دانستند و خاطر نشان کردند: دشمنان ملت تلاش می‌کنند مردم را با فشارهای اقتصادی به ستوه بیاورند تا مردم این فشارها را ناشی از عملکرد دولت بدانند و رابطه دولت و ملت قطع شود؛ اما آن‌ها همچون سی سال گذشته این ملت را نشناخته‌اند و در محاسبات‌شان، کاملاً اشتباه کرده‌اند.^۳

بعد از این بود که متون اولیه ادبیات اقتصاد مقاومتی، طی چندین سخنرانی رهبر معظم انقلاب اسلامی به مناسبت‌های مختلف، در سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۹۲ عرضه شد. سرانجام ایشان در ۲۹ بهمن ۱۳۹۲ با ابلاغ «سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی» بر اساس بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی که پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام تعیین شده بود، ایده اقتصاد مقاومتی را که در قالب ۲۴ بند برای اجرا تدوین یافته بود، گام بلندی به جلو برد و نقشه راهی برای دولت و سازمان‌های مسئول، بلکه قوای سه‌گانه فراهم شد.

کسی که به دقت، سیر بیانات رهبر معظم انقلاب را از نیمه دوم سال ۱۳۸۹ تا فروردین ۱۳۹۳ مطالعه کند، درمی‌یابد که ایشان بیش از آن‌چه را که از رهبری نظام انتظار می‌رفته است، در این زمینه انجام داده و حجت را بر مسئولان و مردم تمام کرده‌اند. از آن پس نیز هرگاه فرصتی دست داده است، درباره ضرورت و محاسن اقتصاد مقاومتی سخن گفته‌اند؛ به طوری که شکوه از کوتاهی مسئولان نظام در اجرای اقتصاد مقاومتی، در بیانات نوروزی امسال معظم‌له، نمود یافت و فرمودند:

«گزارشی که برادران ما در دولت به من دادند، نشان می‌دهد که کارهای وسیعی کرده‌اند؛ منتها

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام، ۱۳۹۱/۵/۳. ر.ک: همان.

۲. دیدار با صدها نفر از کارآفرینان، ۱۳۸۹/۶/۱۶. ر.ک: همان.

۳. همان‌جا.

این کارها کارهای مقدماتی است؛ کارهایی است در زمینه بخشنامه‌ها و دستورها به دستگاه‌های مختلف؛ اما آن‌چه که لازم است ادامه پیدا کند، عبارت است از اقدام کردن و عمل کردن»^۱.

معنای اقتصاد مقاومتی از دیدگاه رهبر معظم

رهبر معظم انقلاب بارها معنای «اقتصاد مقاومتی» را بیان کرده‌اند. بیانات ایشان در این باره، با توجه به مقتضای حال و قدرت دریافت مستمعان، با هم مختصر تفاوتی دارد، ولی به نکات اصلی در مورد اقتصاد مقاومتی اشاره شده که از مجموعه آن‌ها می‌توان به تعریف کامل اقتصاد مقاومتی رسید. ایشان فرموده‌اند:

«اقتصاد مقاومتی یعنی آن اقتصادی که به یک ملت امکان می‌دهد و اجازه می‌دهد که حتی در شرایط فشار هم رشد و شکوفایی خودشان را داشته باشند»^۲.

«اقتصاد مقاومتی معنایش این است که ما یک اقتصادی داشته باشیم که هم روند رو به رشد اقتصادی در کشور محفوظ بماند، هم آسیب‌پذیری‌اش کاهش پیدا کند. یعنی وضع اقتصادی کشور و نظام اقتصادی جوری باشد که در مقابل ترفندهای دشمنان که همیشگی و به شکل‌های مختلف خواهد بود، کمتر آسیب ببیند و اختلال پیدا کند»^۳.

«اقتصاد مقاومتی یعنی آن اقتصادی که مقاوم است؛ با تحریکات جهانی، با تکان‌های جهانی، با سیاست‌های آمریکا و غیر آمریکا زیرورو نمی‌شود؛ اقتصادی است متکی به مردم»^۴.

اقتصاد مقاومتی یعنی ما اگر به نیروی داخلی، به ابتکار جوان‌ها، به فعالیت ذهن‌ها و بازوها در داخل تکیه کنیم و اعتماد کنیم، از فخر و منت دشمنان خارجی، خودمان را رها خواهیم کرد؛ راه درست این است که ما نگاه کنیم، ظرفیت‌های بی‌پایانی را که در داخل هست جست‌وجو کنیم»^۵.

«اقتصاد مقاومتی»، تنها راه نجات کشور

در زمان حاضر، با توجه به توطئه‌های خطرناک جبهه استکبار و اوضاع اقتصادی ایران، «اقتصاد

۱. پیام نوروزی به مناسبت آغاز سال ۱۳۹۵. ر.ک: پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری.

۲. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار دانشجویان، ۱۳۹۱/۵/۱۶. ر.ک: همان.

۳. بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای دولت، ۱۳۹۱/۶/۲. ر.ک: همان.

۴. بیانات رهبر معظم انقلاب در حرم مطهر رضوی در اولین روز سال، ۱۳۹۳/۱/۱. ر.ک: همان.

۵. بیانات در دیدار هزاران نفر از اقشار مختلف مردم، به ویژه مردم استان ایلام، ۱۳۹۳/۲/۲۳. ر.ک: همان.

مقاومتی» تنها راه نجات کشور از مشکلات کنونی محسوب می‌شود. همه قبول داریم که حفظ اقتدار و عزت جمهوری اسلامی واجب است و اکنون سرنوشت کشور، بسته به موفقیت در صحنه جنگ اقتصادی با دشمن است.

با توجه به این‌که تهاجم دشمنان به وطن اسلامی در روزگار کنونی، در عرصه‌های گوناگون نظامی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و غیره صورت می‌گیرد، به این مناسبت، دفاع هم واجب است در همان عرصه‌ها انجام شود. بنابراین جهاد اقتصادی یکی از مصادیق جهاد دفاعی است.

دفاع اقتصادی از منظر رهبر معظم انقلاب

موضوع دفاع اقتصادی در مقابل دشمنان، از دیدگاه رهبر معظم انقلاب آن‌چنان مهم است که سال ۱۳۹۲ را سال «حماسه سیاسی، حماسه اقتصادی» نامیدند و فرمودند:

«ما عرض کردیم "حماسه سیاسی" و "حماسه اقتصادی". حماسه اقتصادی فقط دست دولت نیست؛ البته برنامه‌ریزی‌های دولت مؤثر است. حماسه یعنی واقعه جهادگونه و پرشور؛ این را باید ملت ایران و مسئولان کشور، مورد نظر قرار دهند. ضعف‌ها را، خلأها را پُر کنند؛ اول بشناسند. در همه برنامه‌ریزی‌ها باید زندگی و معیشت طبقات ضعیف مورد توجه قرار گیرد؛ بعد برای آن‌ها برنامه‌ریزی کنند. این می‌شود حماسه. آحاد مردم، چه در مصرفشان، چه در تولیدشان؛ بخش‌های مولد یک‌جور، بخش‌های مصرف‌کننده یک‌جور، بخش‌های خدمات یک‌جور؛ بدانند که برای پیشرفت کشور حرکت جهش‌گونه لازم است، خلق حماسه لازم است؛ آن وقت کشور پیش خواهد رفت»^۱.

«البته حماسه اقتصادی کارشش ماه و یک سال و دو سال نیست؛ حرکت بلندمدت لازم است....»^۲.

لزوم یاری رهبر انقلاب در جهاد اقتصادی

در اقدام برای تحقق اقتصاد مقاومتی و کمک به اجرایی کردن سیاست‌های کلی آن و تبیین و

۱. بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار کارگران و فعالان بخش تولید کشور، ۱۳۹۲/۲/۷. ر.ک: پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری.

۲. بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای دولت، ۱۳۹۲/۶/۶. ر.ک: همان.

گسترش گفتمان آن، روحانیت نباید رهبر معظم انقلاب را تنها گذارد و لازم است پیشوای مسلمانان را یاری کند. این وظیفه به هیچ وجه و با هیچ توجیهی ترک‌شدنی نیست. ما اکنون در صحنه جنگ اقتصادی با دشمنان اسلام قرار داریم و ترک صحنه یعنی رخصت دادن به آمریکا و انگلیس برای دخالت و نفوذ گسترده در مقدرات ایران و بازگرداندن کشور به وضعیت زمان شاه. اکنون توفیق یافتن در صحنه‌های سیاسی، فرهنگی و اجتماعی، بسته به موفقیت در جهاد اقتصادی است.

سه زمینه مهم برای نقش آفرینی روحانیت

با بررسی توانایی‌های حوزه در عرصه اقتصاد کشور و با توجه به اولویت‌های موجود و رعایت تناسب فعالیت‌ها با شأن روحانیت، به نظر رسید که طلاب و اساتید حوزه‌های علمیه در سه زمینه مهم برای پیشبرد اقتصاد مقاومتی، می‌توانند نقش آفرینی کنند.

اول - تحقیق و پژوهش

برای کمک به تحقق اقتصاد مقاومتی، تحقیق در دو موضوع ضروری است:

۱. اقتصاد اسلامی

روشن نبودن نظام اقتصادی اسلام، اشکالی است که مخالفان نظام اسلامی آن را تبلیغ می‌کنند. گفته می‌شود که چگونه مسلمانان انقلابی قصد اداره کشورها را دارند و حال آن‌که اسلام، نظام اقتصادی ندارد و تابع شرایط زمان است و با تغییر حکومت‌ها رنگ عوض می‌کند. کم‌کاری محققان اسلامی درباره معرفی نظام اقتصادی اسلام باعث شده است گروه‌هایی که دچار التقاط فکری هستند، در دوره‌های زمانی مختلف، از آیات قرآن و روایات دینی برای توجیه و بی‌اشکال نشان دادن نظام‌های سرمایه‌داری و سوسیالیسم استفاده کنند.

۲. اقتصاد مقاومتی

موضوع دیگری که محققان حوزه لازم است درباره آن به تحقیق و پژوهش بپردازند، «اقتصاد مقاومتی» است. رهبر بزرگوار انقلاب در مقدمه ابلاغیه سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، از اقتصاد مقاومتی به عنوان «الگوی اقتصادی بومی و علمی برآمده از فرهنگ انقلابی و اسلامی» نام بردند. هم‌چنین در مقدمه ابلاغیه سیاست‌های کلی برنامه ششم، فرمودند: «توکل به قدرت لایزال الهی می‌تواند ما را به رغم تمایل و اراده دشمنان عنود، با تحقق اهداف برنامه ششم، در

ارائه‌الگویی برآمده از تفکر اسلامی در زمینه پیشرفت که به کلی مستقل از نظام سرمایه‌داری جهانی است، یاری رساند».

این‌ها نشان می‌دهد که رهبری معظم به دنبال الگویی برای پیشرفت ایران اسلامی با این خصوصیات است: «برآمده از فرهنگ انقلابی و اسلامی و مستقل از نظام سرمایه‌داری جهانی».

دوم - تبلیغ و ترویج

زمینه دوم نقش‌آفرینی روحانیت در پیشبرد اقتصاد مقاومتی، تبلیغ و ترویج گفتمان آن است. آنچه اکنون کشور اسلامی ما با آن مواجه است، یک جنگ تمام‌عیار اقتصادی است؛ جنگی که مقاومت در آن - با توجه به توطئه‌های کشورهای گفتمانی که ایران به ارتباط اقتصادی با آنان نیاز دارد - مشکل و نیازمند برنامه‌ریزی منسجم و آگاه‌کردن و بصیرت‌افزایی در مردم است. مردم ما اگر با ابعاد این جنگ و میزان خطر آن برای استقلال، امنیت ملی و ماهیت نظام اسلامی، بلکه موجودیت کل ایرانیان، به خوبی آگاهی یابند، هم‌چنان‌که در دوران دفاع مقدس برای حفظ کشور و دفاع از نظام، حاضر به هر نوع فداکاری بودند، در این جنگ بزرگ اقتصادی نیز - که برخلاف پندار برخی ساده‌اندیشان، طولانی خواهد بود - حاضر به فداکاری هستند.

این‌که این روزها رفتاری از مردم مشاهده می‌شود که برخلاف اقتصاد مقاومتی است، به این دلیل است که مسئولان فرهنگی و اقتصادی کشور در آگاه ساختن توده‌های مردم از خطرهای جنگ اقتصادی و ضرورت مقاومت همه‌جانبه در آن، کوتاهی کرده‌اند. از سازمان‌های مردم‌نهاد و به ویژه نهاد مقدس روحانیت انتظار می‌رود که در این شرایط حساس، به وظیفه دینی و ملی خود عمل کنند؛ چنان‌که رهبر معظم انقلاب از صاحبان فکر و دلسوزان خواسته است در مقابل تبلیغات منفی دستگاه‌های تبلیغاتی مخالف، گفتمان اقتصاد مقاومتی را ترویج کنند:

«الزام هفتم و کار لازم هفتم، گفتمان‌سازی است؛ باید تصویر درستی از اقتصاد مقاومتی ارائه بشود؛ البته صدا و سیما و رسانه‌های کشور موظف‌اند، اما مخصوص آنها نیست. دستگاه‌های تبلیغاتی مخالف با کشور، مخالف با انقلاب، مخالف با پیشرفت ملی ما، خیلی چیزها در چپته دارند و شروع هم کرده‌اند - ما دیدیم؛ بعد از این هم بیش‌تر [خواهند کرد]. درباره اقتصاد مقاومتی، اشکال‌تراشی، مانع‌تراشی، گاهی هو کردن، بی‌اهمیت جلوه دادن آن‌چه که در کمال اهمیت و نهایت اهمیت است؛ از این کارها می‌کنند. نقطه مقابل آن‌ها بایستی کار بشود؛ مسئولین، صاحبان فکر و دلسوزان، بایستی تصویر درستی را از این حرکت بزرگ و عمومی ارائه

بدهند و گفتمان‌سازی بشود تا مردم بدانند و معتقد باشند و بخواهند. در این صورت، کار عملی خواهد شد»^۱.

سوم - مطالبه‌گری و بازخواست از مسئولان و نهادها

زمینه سوم نقش‌آفرینی روحانیت، مطالبه‌گری و بازخواست است که در اینجا یعنی احساس مسئولیت در مورد سرنوشت اسلام و مسلمانان و دفاع از حقوق آن‌ها و چشم‌نبستن بر مشکلات و مصائب جامعه اسلامی و در پی آن، بازخواست از مقامات و سازمان‌هایی که به حکم شرع و قانون وظیفه دارند حافظ و مدافع اجتماع و اقتصاد مسلمانان باشند. رسیدن به استقلال اقتصادی و بریدن رشته‌های وابستگی به دشمنان اسلام، باید به صورت یک مطالبه‌گری جدی علمای حوزه از دولت‌هایی باشد که در پی هم و با پشتیبانی و تأیید بزرگان روحانیت بر سر کار می‌آیند و متأسفانه پس از دستیابی به کرسی ریاست، فراموشکارند و قول‌هایی را که به رأی‌دهندگان داده‌اند، از یاد می‌برند و سرگرم بازی قدرت و حراست از منافع حزبی خود می‌شوند. روحانیان معظم باید این مطالبه مهم را که خیر دنیا و آخرت مسلمانان در آن است، پیوسته در منابر و محافل خویش و حتی جلسات درسی حوزه‌ها یادآوری کنند تا اندک اندک اذهان طلاب علوم دینی و عامه مردم، به این موضوع حساس شود و به صورت مطالبه‌ای عمومی درآید.

در زمان حاضر، مطالبه‌گری روحانیت در عرصه اقتصاد، باید در قالب درخواست اجرای اقتصاد مقاومتی صورت پذیرد. روحانیون و حوزه‌ها لازم است که با استفاده از هر فرصت و به کمک رسانه‌های مختلف از مسئولان امر بخواهند که در پیشبرد اقتصاد مقاومتی سستی نکنند؛ چنان‌که رهبر بزرگوار در این باره فرموده‌اند:

«این الگو با تلاش و همفکری افراد صاحب‌نظر و با بحث در مجمع تشخیص مصلحت و [در] حضور رؤسای قوا و مسئولان تهیه شده. از کمک صاحب‌نظران اقتصادی برای تهیه این الگو به طور کامل استفاده شده. در واقع یکی از محسنات این الگو این است که مورد وفاق است؛ یعنی در مجمع تشخیص، ورز پیدا کرده است و چکش‌کاری شده؛ جوانب آن دیده شده. رؤسای قوا در مجمع تشخیص حضور دارند، مسئولان گوناگون هم در آنجا هستند؛ بحث کردند؛ کار ملاحظه‌شده و دقت‌شده و مستحکم‌شده‌ای است»^۲.

۱. بیانات در جلسه تبیین سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، ۲۰/۱۲/۱۳۹۲. ر.ک: پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری. ۲. همان.